

Eesti koolinoorte 56. bioloogiaolümpiaad
8. – 9. klass
VASTUSED, maksimaalselt 152 punkti

1. 2 x 1p. = 2 punkti

B	E
---	---

2. 8 x 0,5 p. = 4 punkti

täismoodega	A	D	E	F
vaegmoodega	B	C	G	H

3. 4 x 1 p. = 4 punkti

C	F	G	I
---	---	---	---

4. 10 x 0,5 p. = 5 punkti

Eestis on rasvatihane üldlevinud ja arvukas ~~talikülaline/~~ **haudelind**. Ta pesitseb kõikvõimalikes puistutes, ainult ~~puht-lehtmetsad/~~ **puht-okasmetsad** ei ole talle väga sobivad, sest seal on vähe õõnsusi pesitsemiseks. Pesa ehitab rasvatihase ~~emaslind/isaslind~~ tavaliselt puuõõnsusse või pesakasti. ~~Asulates /metsades~~ asuvad rasvatihase pesad üksteisest vähemalt 100 m kaugusel. Haudeperiood kestab 12-14 päeva, haub ainult ~~emaslind/isaslind~~, poegi toidavad mõlemad vanemad. Teises kurnas on mune tavaliselt ~~rohkem/vähem~~ kui esimeses. Me peaksime pesakaste peale pesitsemisperioodi puhastama, et vähendada nendes ~~parasiitide /väljaheidete~~ hulka. Suvel toituvad rasvatihased ~~suhkrurikastest marjadest/väikestest selgrootutest~~, talvel on tema toiduks ka seemned. Rasvatihane ~~kogub/ei kogu~~ endale talveks toiduvarusid. Meie noortest rasvatihastest osa läheb lääne- ja lõunapoole talvituma, rohkem on nende seas ~~asulatihaseid/metsatihaseid~~.

5. 3 x 1 p. = 3 punkti

KONN	1
KOER	7
INIMENE	7

6. 6 x 1 p. = 6 punkti

Ainsad loomad, kellel toimub kogu seedimine spetsiaalsetes rakkudes, on *käsnad, губки*. Kõige lihtsam seedesüsteem on ainuõõssetel ja paljudel lameussidel – nende kehas on selleks õõs, millel on ainult üks *ava, отверстие*. Keerukamate loomade seedesüsteem on *torujas, трубчатая*. Selgrootute lihtsaim viis on hingata *kehapinnaga, поверхностью тела*. Selgrootutel on hingamiseks ka erilised elundid: lõpused, trahheed ja *kopsud, лёгкие*. Suurem osa putukaid hingab *trahheedega, трахеями*.

7. 10 x 0,5 p. = 5 punkti

MAIM	F	J
RÖÖVIK	C	G
TÕUK	D	H
KULLES	B	E
VAGEL	A	I

8. 7 x 1 p. = 7 punkti

A	D	F	G	H	I	J
---	---	---	---	---	---	---

9. 5 x 1 p. = 5 punkti

Isamesilasi kutsutakse ka *leskedeks*, *трутнями*, nad kooruvad *viljastamata*, *неоплодотворенных* munadest.

Kui *viljastatud*, *оплодотворенных* munadest koorunud vastseid toidetakse toitepiimaga, siis arenevad neist *mesilasema*, *пчелиная матка*, kui suira ja meega, siis *töölised*, *рабочая пчела*.

10. 6 x 1 p. = 6 punkti

Viiruste sarnasused elusolenditega	B	C	E
Viiruste erinevused elusolenditest	A	D	F

11. 6 x 1 p. = 6 punkti

steriilimine	C	F	H
pastöörimine	B	D	I

12. 6 x 1 p. = 6 punkti

Millise purgi õhupall täitus kõige suurema hulga gaasiga? *A*

Millise gaasiga oli tegu? *CO₂ või süsihappegaas, углекислый газ*

Kas ja millistes purkides gaasi üldse ei tekkinud? *C, D*

Millist protsessi uuriti? *käärimine, брожение*

Millisesse eluslooduse riiki kuuluvad seda protsessi tekitavad organismid? *seeneriik, к царству грибов*

13. 2 x 1 p. = 2 punkti

B	F
---	---

14. 6 x 1 p. = 6 punkti

SÕNAJALGTAIM	H	I
PALJASSEEMNETAIM	A	E
KATTESEEMNETAIM	C	F

15. 3 x 1 p. = 3 punkti

B	E	I
---	---	---

16. 1 punkt

D

17. 4 x 1 p. = 4 punkti

A	C	E	H
---	---	---	---

18. 1 punkt

C

19. 1 punkt

Vetikad, vodorosli

20. 3 x 1 p. = 3 punkti

Suured õied, värvilised õied, lõhnavad õied, nektaririkkad õied, väikestest õitest õisikute moodustumine...

Большие цветки. Цветные цветки. Пахучие цветки. Богатые нектаром цветки.

Мелкие цветки собраны в соцветия....

21. 6 x 1 p. = 6 punkti

5

Nimeta need!

Lahemaa

Soomaa

Karula

Vilsandi

Matsalu

22. 3 x 1 p. = 3 punkti

A	B	E
---	---	---

23. 4 x 1 p. = 4 punkti

B	D	F	H
---	---	---	---

24. 3 x 1 p. = 3 punkti

B	E	F
---	---	---

25. 1 punkt

Eesti looduses on nad kõik **võõrliigid, чужеродные виды** (mõiste)

26. 3 x 1 p. = 3 punkti

A	C	F
---	---	---

27. 2 x 1 p. = 2 punkti

madal soo ja siirdesoo (järjekord pole oluline)

низинное и переходное болото

28. 3 x 1 p. = 3 punkti

B	D	E
---	---	---

29. 1 punkt

B

30. 1 punkt (õige järjestus). Vale järjestus – 0 punkti.

C	A	E	D	B
---	---	---	---	---

31. 2 punkti (õige järjestus). Vale järjestus – 0 punkti.

D	B	F	A	E	C
---	---	---	---	---	---

32. 1 punkt

Tihedam on liigisisene konkurents. Интенсивнее внутривидовая конкуренция.

33. 2 punkti (õige järjestus). Vale järjestus – 0 punkti.

A	C	E	B	D	G	F	H
---	---	---	---	---	---	---	---

34. 2 x 1 p. = 2 punkti

B	C
---	---

35. 3 x 1 p. = 3 punkti

B	C	F
---	---	---

36. 1 punkt

D

37. 6 x 1 p. = 6 punkti

SOMAATILINE	B	E	F
AUTONOOMNE	A	C	D

38. 1 punkt

C

39. 1 punkt

Mutageen, мутаген

40. 1 punkt

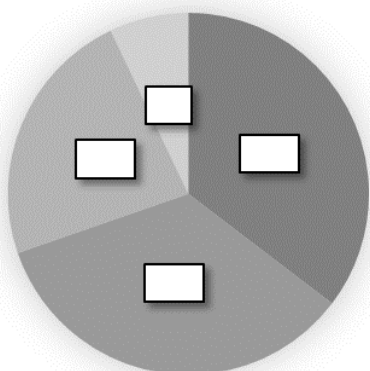
B

41. 6 x 1 p. = 6 punkti

C	D	F	H	I	L
---	---	---	---	---	---

42. 4 x 1 p. = 4 punkti

0 – 34% A – 35% B – 23% AB – 7%

43. 5 x 1 p. = 5 punkti

A	B	C	F	H
---	---	---	---	---

44. 6 x 1 p. = 6 punkti

piim	B
lillkapsas	C
odrasepik	C
soolapekk	A
oliivõli	A
kanaliha	B

45. 4 x 1 p. = 4 punkti

Diabeet ehk **suhkruhaigus**, **сахарная болезнь** on haigus, mille puhul (*mis nääre?*)

kõhunääre, **поджелудочная железа** toodab liiga vähe (*mida?*) **insuliini**, **инсулина**.

Sel juhul ei saa keharakud (*mida?*) **glükoosi** / **suhkruid**, **глюкозу** / **сахара** hästi kasutada ja talletada.